

Interpretace historických právních textů

Legislativní zkratky

Pojem „legislativní zkratka“

- účelem legislativních zkratk je zestručnění a zjednodušení právního textu
 - legislativní zkratka nahrazuje:
 - příliš dlouhé názvy nebo obraty
 - množinu několika právních termínů
- může se skládat z jednoho i více slov
- legislativní zkratky obsahují právní předpisy, případně nekodifikované historické právní prameny (právní knihy atd.)
 - to souvisí přímo s adjektivem „legislativní“ -> legislativní proces je normotvorná činnost, pouze právním předpisem stanovené subjekty jsou oprávněny tvořit legislativní zkratky **X jiná situace byla v minulosti!!!**
 - případné zkratky vyskytující se např. ve smlouvách nemají povahu legislativní zkratky -> jedná se o zkratky vytvořené smluvními stranami -> v textu musí být výslovně uveden význam použitých zkratk

- interpretovat určitý právní termín či obrat ve smyslu legislativní zkratky lze pouze tam, kde to právní předpis výslovně dovoluje
 - k tomu viz např, usnesení ústavního soudu IV. ÚS 309/99:

„Protože pojem "daňová povinnost" není definována žádnou legislativní zkratkou, nelze její obsah rozšiřovat i na oblast pokut...“

- z hlediska terminologického (formálního) je pojem „legislativní zkratka“ termínem moderním
- z věcného (materiálního) hlediska legislativní zkratky používali již římsští právníci při tvorbě **Justiniánské kodifikace** (Corpus iuris civilis)
 - několik desítek legislativních zkratk (mimo jiné) obsahuje 50. kniha Digest, konkrétně pod titulem *De verborum significatione*
 - ve středověku byl text *De verborum significatione* pod stejnojmenným názvem převzat do kanonicko-právní sbírky Corpus iuris canonici
 - v domácím právním prostředí lze na výskyt legislativních zkratk odkázat na středověkou právní památku *Příručka práva městského Jana z Gelnhausenu* (dále jen „*Příručka*“), která vznikla v třetí čtvrtině 14. stol. - > také zde se nachází římskoprávní oddíl *De verborum significatione*

Legislativní zkratky v *Příručce*

Čl. 873

„Servi“ appellacio eciam ad ancillam pertinet.

-> termín „sluha“ zahrnuje také služby

Čl. 873

„Familie“ appellacione liberi quoque continentur.

-> pojem „rodina“ zahrnuje také děti (nejen rodiče, prarodiče a jiné dospělé osoby)

Čl. 846

„Mulieris“ appellacione et virgo viripotens continentur.

-> *termín „manželka“ zahrnuje svobodné dívky*

Čl. 883

„Nurus“ appellacio eciam ad pronurum et ultra porrigenda est.

-> *pojmem „snacha“ se má na mysli i snacha z další generace*

Čl. 885

„Patroni“ appellatione et patrona continentur.

-> termín „patron“ se vztahuje také na patronky

Čl. 917

„Fili“ appellatione omnes liberos intelligimus.

-> v pojmu „syn“ jsou zahrnuty všechny děti (tedy i dcery)

Čl. 844

„Creditorum“ appellacione non hii tantum accipiuntur, qui pecuniam crediderunt, sed omnes, quibus ex qualibet causa debentur.

-> za „věřitele“ nepovažujeme pouze toho, kdo jinému půjčil peníze, ale všechny osoby, jimž je na základě jakéhokoliv právního důvodu dluhováno

Čl. 840

„Sponsio“ appellatur non solum que per sponsus interrogacionem fit, sed omnis stipulacio promissi.

-> termínem „slib“ se nemá na mysli pouze slib manželský, ale jakýkoliv závazek učiněný ústně (obligace)

Čl. 973

„Hominis“ appellacione tam masculum quam feminam contineri non dubitatur.

-> není pochyb, že pojem „člověk“ zahrnuje jak muže, tak ženy

Čl.

„Liberti“ appellacione eciam libertam contineri placuit.

-> platí, že termín „propuštěnec“ se vztahuje také na propuštěné ženy

Použité prameny

- **FLODR, M. (ed.), *Příručka práva městského. (Manipulus vel directorium iuris civilis)*, Brno 2008.**